

Anden næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Hr. Jørgen Tved har ordet for en sidste kort bemærkning i denne omgang.

(Kort bemærkning).

Jørgen Tved (FK):

Nu synes jeg, det var ved at blive interessant, for nu sagde fru Jytte Andersen faktisk, at dagsordenen ikke var god nok. Jamen så kan fru Jytte Andersen – og jeg vil meget gerne være hende behjælpelig med det – skrive en dagsorden, der præcis siger det, der bør gøres i denne sag. Og hvis fru Jytte Andersen ikke har tillid til, at jeg kan føre hånden, kunne fru Jytte Andersen måske på Socialdemokratiets vegne foreslå en dagsorden, der var betydelig bedre end det dagsordensforslag, SF har stillet.

Undervisnings- og forskningsministeren (Bertel Haarder):

Først et par ord om sparesituationen. Der er mange steder – de fleste – på Undervisningsministeriets område, hvor der er sparet nogle procent over de senere år, nemlig fra 5 til 10 pct. over en femårig periode. Det gælder f.eks. de videregående uddannelser og store dele af erhvervsuddannelserne. Pengene er gået til bl.a. at finansiere ekstra pladser, og det mener jeg har været en god form for omprioritering.

På de uddannelsessteder, vi drøfter i dag, forholder det sig modsat. Her er udgiften pr. elev, målt i faste priser, steget og steget. På lærerseminarierne er udgiften pr. elev i faste priser vokset fra 47.000 kr. i 1982 pr. år til 55.300 kr. i 1987. På børnehave- og fritidspædagogseminarierne er udgiften pr. studerende pr. år vokset fra 37.700 kr. i 1982 til 46.600 kr. i 1987 – altså i begge tilfælde voldsomme fordyrelser i størrelsesordenen 15–25 pct.

Derfor vil nogle måske undre sig over, at man samtidig føler, at man er klemt af besparelser. Forklaringen er, at enhederne, altså antallet af hold på uddannelsesstederne, er faldet og faldet, og derved er udgifterne til husleje og administration kommet til at udgøre en stadig større del af de samlede driftsudgifter. Derfor er det faktisk en vældig god idé at prøve at få sammenlagt institutioner, således at man kan spare både administration og husleje.

Jeg skal meget gerne sende disse tal over til udvalget. De er ret nye, og jeg synes også, de er

meget interessante, for de siger, hvad det er for et problem, vi står over for. Det er nemlig uddannelser med stærkt stigende driftsudgifter pr. elev, og stigningen skyldes alene, at enhederne bliver mindre og mindre, og at de faste udgifter derfor bliver større og større, målt som andel af de samlede udgifter.

Så siger fru Hanne Thanning Jacobsen: Jamen det er jo ikke sikkert, at de store institutioner er bedre end de små. Enig! Jeg hører ikke til dem, der lider af elephantiasis, altså den tankegang, at alt, hvad der er stort, er godt – det ville ikke ligne mig. Men det, vi taler om her, er tosporede seminarier, som sammenlægges og derved bliver til tresporede seminarier eller for den sags skyld firsporede seminarier – det kan man også forestille sig. Et tosporet seminarium har faktisk til daglig i gennemsnit kun 4 hold gående, fordi henved en tredjedel er i praktik. Et tresporet seminarium har altså ca. 6 hold gående, og vi har jo masser af tosporede seminarier og kun få tresporede. Det vil sige, at den skolestørrelse, vi her taler om, er en skolestørrelse, hvor der er færre elever, end der var i en 7-klassem landsbyskole, en skolestørrelse, som er langt mindre end selv de allermindste gymnasier og de allermindste seminarier, for på seminarierne har man jo en 4-årig uddannelse, hvor eleverne er på seminariet hvert år, medens man her har en 3-årig uddannelse, hvor de kun er på seminariet 2/3 af de tre år. Det er altså meget små enheder, vi taler om, og derfor siger jeg: hvis der ikke er geografiske grunde til at have uddannelsen spredt så kraftigt, som det er tilfældet, synes jeg, vi skulle prøve at få den samlet på nogle mere bæredygtige enheder, hvor uddannelsen på én gang kan blive billigere og bedre.

Det er faktisk mit svar til fru Ebba Strange. Jeg har her lagt det åbent frem og har med tal dokumenteret, hvor meget det koster os i penge og i kvalitet, at vi har den struktur, vi har. Og så siger jeg åbent og ærligt: Gid der var nogle flere, der på samme måde som de to nævnte seminarier kunne finde sammen. Det ville være en velsignelse for dem og for deres elever. Vi kan gøre det billigere og bedre på den måde. Jeg har ikke nogen planer i den retning, for det aktuelle problem med de to seminarier har vi jo lige fået løst, men jeg har hermed åbent sagt, at der kunne være god grund til at vende tilbage til sagen, og jeg gad egentlig se, hvem der ville give mig